

KULIŲ GIMNAZIJOS DARBUOTOJŲ ELGESIO IR ETIKOS TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kulių gimnazijos (toliau – Gimnazija) darbuotojų elgesio ir etikos taisyklėse (toliau - Taisyklės) nustatomi pagrindiniai pedagogų, administracijos ir aptarnaujančio personalo darbuotojų (toliau – darbuotojai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ar kitais jų šeimos nariais, kolegomis bei bendruomene.

2. Elgesio ir etikos taisyklių paskirtis – saugaus, atviro, savivertę ir kūrybiškumą skatinančio mokyklos mikroklimato kūrimas, mokyklos darbuotojų pageidaujamo elgesio formavimas, atsakomybės už savo veiksmus ugdymas.

3. Taisyklių tikslas – kurti ir puoselėti pagarbius mokyklos bendruomenės narių tarpusavio santykius, skatinti mokyklos darbuotojus savo elgesiu, drausme, kultūra būti pavyzdžiu mokiniams, didinti visuomenės pasitikėjimą Gimnazija.

4. Taisyklės papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

5. Pagrindinės sąvokos:

5.1. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5.2. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

5.3. **Darbuotojų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

5.4. **Etikos normų pažeidimas** – poelgis, veiksmas, elgsenos darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų elgesio ir etikos taisyklėse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

5.5. **Etikos problema** – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

5.6. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamiems vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

5.7. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus susijusius su jo privačiais interesais.

5.8. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

5.9. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

5.10. **Kompetencija** – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

5.11. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

5.12. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

II. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI

5. Gimnazijos darbuotojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

- 5.1. pagarbos;
- 5.2. teisingumo;
- 5.3. žmogaus teisių pripažinimo;
- 5.4. atsakomybės;
- 5.5. sąžiningumo;
- 5.6. atidos ir solidarumo.

6. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu Gimnazijos darbuotojas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ar kitais jų šeimos bei mokyklos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

7. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu Gimnazijos darbuotojas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus. Pedagogas taip pat yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius.

8. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu Gimnazijos darbuotojas nepažeidžia mokinio ir kitų bendruomenės narių teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

9. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu Gimnazijos darbuotojas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pareigas.

10. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu Gimnazijos darbuotojas savo profesinėje veikloje sąžiningai naudojami turimais ir esamais ištekliais, vadovaujasi įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja savo padėtimi. Pedagogas nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais, teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją.

11. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis Gimnazijos darbuotojas jautriai ir dėmesingai bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ar kitais artimais šeimos nariais, kolegomis bei bendruomene, siekdamas geros visų bendruomenės narių savijautos.

III. BENDROSIOS DARBUOTOJŲ ETIKOS NORMOS

12. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas, pripažindamas Taisyklių principus, įsipareigoja:

12.1. Laiku, kokybiškai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

12.2. Prisiimti atsakomybę už sklandų Gimnazijos darbą, savo veikloje vadovautis bendruomenės interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

12.3. Etiškai elgtis tiek Gimnazijoje, tiek už jos ribų, tinkamai atstovauti mokyklai ir reprezentuoti jos vardą.

12.4. Gerbti kiekvieno žmogaus garbę ir orumą, pagrindines teises ir laisves, nepaisant jo lyties, rasės, tautybės, pilietybės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus ar negalios.

12.5. Puoselėti pagarbius tarpusavio santykius su kiekvienu Gimnazijos bendruomenės nariu - mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), pedagogais ir personalo darbuotojais.

12.6. Konfliktinėse situacijose elgtis tolerantiškai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus, ieškoti visoms pusėms priimtino sprendimo, būti dalykiškas ir susivaldantis.

12.7. Taktiškai primenant mokiniams jų pareigas ir įsipareigojimus Gimnazijai remti bei plėtoti iš jų kylančias mokinių laisves ir teises; skatinti kolegiską keitimąsi idėjomis, dalinimąsi gerąja profesine patirtimi.

12.8. Nuosekliai laikytis Gimnazijoje patvirtintos asmens duomenų saugojimo politikos (neviešinti ir (ar) viešai neaptarinėti konfidencialios informacijos apie mokinius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus), kolegas, kitus asmenis).

12.9. Objektyviai vertinti mokinių ir kolegų darbus bei pastangas, bendradarbiauti su kolegomis ir kitais bendruomenės nariais, kilus sunkumams, racionaliai patarti ir padėti vieni kitiems.

12.10. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojant, vertinant kolegų profesinę veiklą, remtis tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis.

12.11. Gerbti ir puoselėti esamas bei kurti naujas Gimnazijos bendruomenės tradicijas, aktyviai dalyvauti Gimnazijos narius buriančiose veiklose.

12.12. Tausoti ir atsakingai naudoti Gimnazijos turtą, išteklius, taupiai naudoti lėšas.

12.13. Korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, problemas bei teikti pasiūlymus jas sprendžiant.

12.14. Suprasti, kad profesinės etikos normas pažeidžia:

12.14.1. Nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų.

12.14.2. Nepagarbūs atsiliepimai apie kolegų profesinę veiklą, gebėjimus ir asmenines savybes, apkalbos, smulkmeniškai konfliktai, intrigos, nepagarbūs komentarai socialiniuose tinkluose.

12.14.3. Viešas aptarinėjimas ar skelbimas konfidencialios informacijos (kompetencija, darbo užmokestis, elgesys, gyvenimo būdas, apranga ir kt.) apie pedagogus, personalo darbuotojus, mokinius, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

12.14.4. Nepakantumas kitokiai mokinių, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), kolegų ar kitų darbuotojų nuomonei ir argumentuotai kritikai bei jos neigimas.

12.14.5. Gimnazijos bendruomenės narių diskriminavimas dėl socialinės padėties, tautybės, išsilavinimo, darbo pobūdžio, dalyvavimo visuomeninėje, politinėje ar kt. veikloje.

IV. MOKYMO(-SI) IR DARBO ETIKA

13. Kiekvienas Gimnazijos darbuotojas yra savo srities profesionalas, todėl dalykinėje srityje elgiasi kompetentingai ir kultūringai, yra teisingas ir reiklus sau bei kitiems. Profesionalas geba atpažinti savo elgsenoje nervingumo, nesusivaldymo, emocinio pasikarščiavimo ir panašių reakcijų keliamą įtampą bei tinkamai ją išreikšti.

14. Visi mokyklos darbuotojai privalo reaguoti į matomus mokinių elgesio taisyklių ir Gimnazijos darbo tvarkos taisyklių pažeidimus ir pagarbiai, bet reikliai reikšti jiems nepakantumą.

15. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdymo procesu, reikalavimas iš mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų), vertinamas kaip etikos normų pažeidimas.

16. Neleistina:

16.1. reikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, juo labiau sieti tokio pobūdžio informacijos pateikimą su žinių įvertinimu;

16.2. atskleisti konfidencialią informaciją apie mokinius tretiesiems asmenims, aptarinėti ją su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems);

16.3. naudoti asmeninio pobūdžio informacijos apie mokinį ir jo šeimą kaip mokymo ar tyrimo medžiagą be tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimo.

V. TAISYKLIŲ PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS IR PAŽEIDIMAI. ETIKOS KOMISIJA

17. Gimnazijos darbuotojų elgesio ir etikos taisyklės rengia specialiai tam tikslui sudaryta darbo grupė. Parengtas projektas išsiunčiamas darbinio el. pašto kiekvienam Gimnazijos darbuotojui susipažinti, papildymams / siūlymams teikti.

18. Taisyklių svarstymas yra viešas, jos tvirtinamos Gimnazijos direktoriaus įsakymu suderinus su Gimnazijos Taryba, Gimnazijos mokytojų taryba, Gimnazijos darbo taryba.

19. Su priimtomis Taisyklėmis visi Gimnazijos darbuotojai supažindinami per duomenų valdymo sistemą (DVS) arba pasirašytinai ir įsipareigoja laikytis jų nuostatų.

20. Taisyklių laikymąsi užtikrina ir galimus Taisyklių nuostatų pažeidimų atvejus nagrinėja Gimnazijos Etikos komisija (toliau – Komisija).

21. Komisiją sudaro 5 nariai: 3 pedagoginiai ir 2 aplinkos darbuotojai.

22. Komisijos nariai renkami slaptu balsavimu trejų metų kadencijai.

23. Komisijos darbas reglamentuojamas Kulių gimnazijos Etikos komisijos darbo reglamente.

24. Į Komisiją dėl galimo Taisyklių pažeidimo gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys:

24.1. Kreipimasis dėl galimo Taisyklių pažeidimo teikiamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tos dienos, kurią galimas pažeidimas padarytas ar paaiškėjo.

24.2. Svarstomi tik aiškiai motyvuoti kreipimaisi, anoniminiai kreipimaisi nesvarstomi.

24.3. Kreipimaisi dėl galimo Darbuotojų elgesio ir etikos taisyklių pažeidimo nagrinėjami dalyvaujant Gimnazijos bendruomenės nariui(-iams), kurio(-ių) elgesys svarstomas.

24.4. Direktoriaus vardu gautus kreipimusis Gimnazijos direktorius deleguoja nagrinėti Komisijai.

25. Už Taisyklių pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Sankcija galioja 1 metus.

26. Etikos komisijos rekomendacija gali būti teikiama priimant sprendimus dėl darbuotojo darbo sutarties pratęsimo, skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Patvirtintos Darbuotojų elgesio ir etikos taisyklės skelbiamos Gimnazijos interneto svetainėje.

28. Taisyklės gali būti peržiūrimos, papildomos, atnaujinamos pasikeitus teisės aktams ar Etikos komisijai gavus motyvuotą pasiūlymą jas peržiūrėti.

29. Laikytis Etikos ir elgesio taisyklių nuostatų – asmeninis darbuotojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose mokyklos darbuotojų veiklą.

30. Tais atvejais, kai mokyklos bendruomenės nario elgesys nereglamentuojamas įstatymų, Kulių gimnazijos nuostatų, darbo tvarkos taisyklių, darbuotojų elgesio ir etikos taisyklių, kiekvienas mokyklos bendruomenės narys privalo laikytis bendrųjų etikos principų.